

آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی

شماره : ۴۲۹۵۶.ت ۲۸۴۹۳هـ

تاریخ : ۱۳۸۲.۰۸.۱۱

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۲.۸.۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۱.۵۳۲۱۲ مورخ ۱۳۸۲.۳.۲۸

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد ماده (۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت -

مصوب ۱۳۸۰ - آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی را به شرح ذیل تصویب نمود:

آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی

ماده ۱- مقررات این آیین‌نامه در اجرای قانون آیین‌نامه معاملات دولتی و در مورد پیش‌پرداخت و مبلغ و نوع تضمین‌ها شامل قراردادهای خدمات مشاوره، مدیریت طرح، امور تحقیقاتی، امور پیمانکاری، ساخت تجهیزات و نصب، خرید ماشین‌آلات، تجهیزات، کالا، مواد و مصالح و قراردادهای حمل و نقل به تنهایی یا بصورت مجموعه‌ای از دو یا چند مورد از آنها می‌باشد.

ماده ۲- انواع تضمین قراردادهای از نظر موضوع کاربرد آنها در قرارداد به شرح زیر است:

الف - تضمین شرکت در مناقصه (وجه التزام)

ب - تضمین انجام تعهدات

ج - تضمین پیش‌پرداخت

د - تضمین حسن انجام کار

ماده ۳- انواع ضمانت‌های معتبر در معاملات دولتی به شرح زیر است:

الف - ضمانتنامه بانکی

ب - ضمانتنامه‌های صادر شده از سوی مؤسسات اعتباری غیربانکی که دارای مجوز لازم از طرف بانک

مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند.

ج - وجه نقد

د- سفته با امضای صاحبان امضای مجاز با مهر شرکت

ه - سایر ضمانتنامه‌ها شامل:

۱- وثیقه ملکی معادل نود درصد (۹۰٪) ارزش کارشناسی رسمی آن.

۲- انواع اوراق مشارکت (موضوع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، مصوب ۱۳۷۶)

۳- سهام شرکت های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به مأخذ هفتاد درصد (۷۰٪) ارزش روز آن.

۴- مطالبات تأیید شده قراردادها از سوی دستگاههای اجرایی و ذی حسابان مربوط.

ماده ۴- در قراردادهای خدمات مشاوره، قراردادهای خدمات مدیریت طرح و امور تحقیقاتی تضمین‌ها

از نوع تضمین پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار است که به شرح زیر تعیین و پرداخت می‌شود:

الف - تضمین پیش پرداخت: مبلغ پیش پرداخت برای خدمات مربوط به مطالعه و طراحی و

خدمات تحقیقاتی، معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه حق الزحمه مربوط (مبلغ برآورد حق الزحمه) و برای

خدمات مربوط به دوره ساخت و تحویل معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه حق الزحمه مربوط می‌باشد که

در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی و بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می‌شود.

ب - تضمین حسن انجام کار: بابت تضمین حسن انجام کار، معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت

حق الزحمه کسر و در حساب سپرده نگهداری می‌شود.

مبالغ نقدی سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی، به طرف قرارداد دستگاه

اجرایی بازگردانده می‌شود.

تبصره - تضمین معتبر در این قراردادها شامل تضمینهای نوع "الف"، "ب"، "د" و "ه" مندرج در ماده

(۳) می‌باشد.

ماده ۵- در قراردادهای پیمانکاری، ساخت تجهیزات و نصب، انواع تضمین‌ها شامل تضمین شرکت

در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار می‌باشد که به شرح زیر

مبلغ آنها تعیین و پرداخت می‌شود.

الف - تضمین شرکت در مناقصه:

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه برحسب درصدی از برآورد هزینه اجرای کار به شرح جدول زیر تعیین

می‌شود:

برآورد هزینه اجرای کار به میلیون ریال تا ۱۰۰ مازاد بر ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ مازاد بر ۱۰۰۰ تا ۱.۰۰۰.۰۰۰ مازاد بر ۱.۰۰۰.۰۰۰

درصد ۰.۲۰.۳۰.۵۵

تضمین معتبر برای شرکت در مناقصه شامل تضمین‌های نوع "الف"، "ب"، "ج" و "ه" - "۲" مندرج در ماده (۳) می‌باشد

ب - تضمین انجام تعهدات: مبلغ تضمین انجام تعهدات معادل پنج درصد (۵٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی پیمانکار) است.

تضمین معتبر برای انجام تعهدات بر حسب درصدی از مبلغ اولیه پیمان به شرح جدول زیر است:

مبلغ اولیه پیمان به میلیارد ریال تا ۳۰ مازاد بر ۳۰ تا ۷۰ مازاد بر ۷۰
درصد ۵۵۵

۳.۵ ۱.۵ ۲.۵ ۲.۵

نوع ضمانتنامه (به شرح مندرج در ماده ۳) الف، ب، ج و ه "الف"، ب، ج، د و ه "الف"، ب، ج و ه "الف"، ب، ج، د و ه "

ج - تضمین پیش‌پرداخت

۱- پیش‌پرداخت در قراردادهای پیمانکاری و نصب: مبلغ پیش‌پرداخت معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه پیمان است.

مبلغ پیش‌پرداخت حداقل در سه قسط به شرح زیر در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می‌شود:

قسط اول معادل هشت درصد (۸٪) پس از تحویل کارگاه، قسط دوم معادل شش و نیم درصد (۶.۵٪) پس از تجهیز کارگاه لازم برای شروع عملیات و قسط سوم معادل پنج و نیم درصد (۵.۵٪) پس از انجام سی درصد (۳۰٪) مبلغ اولیه پیمان طبق صورت وضعیتهای موقت بدون محاسبه مصالح پای کار.

پس از واریز اقساط اول و دوم پیش‌پرداخت، معادل چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) از مبلغ ناخالص

تمام صورت وضعیت‌های موقت (به استثنای تعدیل، مابه‌التفاوت نرخ مصالح و پرداختهای مشابه) کسر

می‌شود و برای واریز قسط سوم معادل هشت درصد (۸٪) علاوه بر چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) یادشده از

صورت وضعیت ها کسر می شود به نحوی که مبلغ پیش پرداخت تا آخرین صورت وضعیت موقت مستهلک شود.

در صورت ضرورت تأدیه پیش پرداخت در بیشتر از سه قسط و یا تفکیک پیش پرداخت بخشهای مختلف کار، اقساط پیش پرداخت و نحوه واریز آنها، باید در شرایط خصوصی پیمان مربوط درج شود.

۲- پیش پرداخت در قراردادهای ساخت تجهیزات: مبلغ پیش پرداخت معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ اولیه قرارداد است.

اقساط پیش پرداخت با توجه به برنامه زمانی ساخت و تحویل تجهیزات و نیز اقساط بازگرداندن پیش پرداخت به تناسب تحویل تجهیزات و پرداخت وجه آنها تعیین و در شرایط خصوصی قراردادهای مربوط درج می شود.

تضمین معتبر برای پیش پرداخت شامل تضمین های نوع "الف"، "ب" و "ه" مندرج در ماده (۳) می باشد

تبصره - دستگاههای اجرایی می توانند به جای تضمین های تأدیه پیش پرداخت، سفته با امضای صاحبان امضای مجاز شرکت پیمانکار دریافت کنند به شرط آنکه مبلغ پیش پرداخت را به حساب مشترک دستگاه اجرایی و پیمانکار واریز نموده و با نظارت دستگاه اجرایی به مصرف تجهیز کارگاه، تکمیل ماشین آلات و خرید مصالح برسانند. پیمانکار باید ماشین آلات خریداری شده از این محل را به عنوان وثیقه واریز پیش پرداخت در رهن دستگاه اجرایی قرار دهد و تا تصفیه بدهی خود بابت پیش پرداخت حق خارج کردن آنها را از کارگاه بدون اجازه دستگاه اجرایی ندارد.

د - تضمین حسن انجام کار، بابت تضمین حسن انجام کار معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت (صورت وضعیت موقت، تعدیل، مابه التفاوت نرخ مصالح و پرداختهای مشابه) کسر و در حساب سپرده نگهداری می شود. هشتاد درصد (۸۰٪) مبالغ سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین های نوع "الف"، "ب" و "ه" مندرج در ماده (۳) به پیمانکار بازگردانده می شود.

ماده ۶ - در قراردادهایی که شامل دو یا چند مورد از کارهای مشاوره، مدیریت طرح، ساخت تجهیزات، پیمانکاری و نصب است، انواع تضمین ها شامل تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار می باشد. مبلغ و شرایط تضمین های این نوع قراردادها طبق مقررات تعیین شده برای قراردادهای پیمانکاری و نصب (درج شده در ماده ۵) می باشد. مبلغ و شرایط پیش پرداخت این قراردادها با توجه به نسبت مبلغ برآورد هزینه تجهیزات و مبلغ برآورد هزینه اجرا

(پیمانکاری و نصب) به تناسب، طبق ماده (۵) تعیین می‌شود.

ماده ۷ - در قراردادهای خرید ماشین‌آلات، تجهیزات، کالا، مواد و مصالح و قراردادهای حمل و نقل، ضمانت‌های معتبر از نوع تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات و تضمین پیش‌پرداخت می‌باشد. میزان تضمین شرکت در مناقصه خرید و قراردادهای حمل و نقل با توجه به موضوع و خصوصیات معامله و به تشخیص دستگاه مناقصه‌گزار حداکثر تا میزان پنج درصد مبلغ برآوردی معامله تعیین می‌گردد که از انواع "الف"، "ب"، "ج" و "ه" - "۲" مندرج در ماده (۳) می‌باشد.

تضمین انجام تعهدات، معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی فروشنده) است که بر حسب درصدهای جدول بند "ب" ماده (۵) تعیین می‌گردد و باید قبل از انعقاد قرارداد توسط فروشنده ارائه شود.

میزان پیش‌پرداخت بر طبق آیین‌نامه معاملات دولتی تا سقف بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ معامله تعیین می‌گردد که در قبال تضمین‌های نوع "الف"، "ب"، "ج" و "ه" - "۲" مندرج در ماده (۳) پرداخت خواهد شد. تضمین پیش‌پرداخت باید تا پایان مدت قرارداد دارای اعتبار بوده و مادام که مهلت‌های فوق منقضی نشده باشد، فروشنده مکلف به تمدید اعتبار آن است.

استرداد تضمین انجام تعهدات این قراردادها مشمول موارد عام از نحوه استرداد تضمین‌هاست که در تبصره ذیل ماده (۸) آمده است.

ماده ۸ - دستگاههای اجرایی باید از برگهای (فرمهای) (۱) پیوست این آیین‌نامه (نمونه یک تا چهار) برای تضمین‌های نوع "الف" و "ب" مندرج در ماده (۳) استفاده کنند. شرایطی که در برگهای یادشده برای استرداد یا ابطال ضمانت‌های بانکی تعیین شده است برای انواع دیگر تضمین نیز باید رعایت شود. تبصره ۱ - موارد عام در مورد نحوه استرداد تضمین‌ها عبارتند از:

۱ - تضمین شرکت در مناقصه مربوط به برنده مناقصه پس از ارائه تضمین انجام تعهدات و انعقاد قرارداد مسترد خواهد شد.

۲ - تضمین یا سپرده پیش‌پرداخت به تناسب انجام کار یا تحویل کالا براساس گواهی کارفرما آزاد می‌گردد.

۳ - تضمین انجام تعهدات پس از تحویل موقت و صدور گواهی تحویل موقت مسترد می‌گردد.

۴ - در مواردی که به تشخیص کارفرما در خرید کالا حصول اطمینان از صحت عملکرد آن بر اساس مشخصات مربوط لازم باشد پنجاه درصد (۵۰٪) از ضمانتنامه یا سپرده انجام تعهدات بر طبق ردیف (۲) آزاد و پنجاه درصد (۵۰٪) دوم پس از پایان دوره تضمین و صدور گواهی تحویل قطعی مسترد می‌گردد.

آزاد سازی این بخش از تضمین انجام تعهدات منوط به گواهی کارفرما مبنی بر تحویل نقشه‌های " چون ساخت" و دستورالعملهای بهره‌برداری و نگهداری می‌باشد.

۵ - استرداد کسور وجه‌الضمان قراردادهای منعقد با مصوبات قبلی، تابع مفاد این تصویب‌نامه می‌باشد تبصره ۲- تا زمان اجرایی شدن استفاده از نمونه ضمانتنامه‌های موضوع این ماده توسط بانکها اجازه داده می‌شود ضمانتنامه‌هایی که در فاصله زمانی تصویب آیین‌نامه لغایت پایان سال ۱۳۸۲ مطابق فرم‌های ابلاغی در مقررات مورد عمل قبلی توسط بانکها صادر شده یا می‌شود مورد قبول دستگاههای اجرایی قرار گیرد. بانکها مکلفند حداکثر از اول سال ۱۳۸۳ به بعد کلیه ضمانتنامه‌ها را بر طبق نمونه‌های جدید ابلاغی صادر و ارائه نمایند.

ماده ۹ - سایر شرایط لازم در مورد تضمین‌های قراردادهای طبق شرایط عمومی قراردادهای مصوب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد.

ماده ۱۰ - دستورالعمل استفاده از تضمین‌های نوع "ه" "ه" مندرج در ماده (۳) تا دو ماه پس از ابلاغ این تصویب‌نامه به وسیله وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و توسط سازمان یادشده برای اجرا ابلاغ می‌شود. تا ابلاغ آیین‌نامه مذکور، دستگاههای اجرایی می‌توانند با تشخیص خود از تضمین‌های نوع "ه" "ه" مندرج در ماده (۳) استفاده کنند.

ماده ۱۱ - تضمین معتبر برای انعقاد قرارداد با شرکت‌های خارجی، فقط ضمانت‌های بانکی از بانک‌های مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. ضمانتنامه بخش ارزی قراردادهای به لحاظ مقدار باید حداقل معادل بخش ارزی قرارداد و نوع آن همان ارز قرارداد باشد. مبلغ پیش‌پرداخت و شرایط پرداخت یا بازپرداخت سهم ارزی پیش‌پرداخت قراردادها، طبق ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان واگذاری کارهای باشد.

ماده ۱۲ - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی به سؤالات احتمالی را بر عهده دارد.

ماده ۱۳ - این تصویب‌نامه جایگزین تصویب‌نامه شماره ۱۰۷۲۹.۱۰۷۲۹.۲۶۵۹۰

۱ - فرم‌های مزبور در آرشیو اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات موجود می‌باشد.